

ST. JAMES OF NISIBIS ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH

ՄԲ. ՅԱԿՈԲ ՄԾԲՆԱՑԻ ԶԱՅՐԱՊԵՏ

ԶԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

Reverend Father Hovhan Khoja-Eynatyan, Pastor

Deacon Larry Farsakian, Sacristan

816 Clark Street, Evanston, IL 60201

Tel: 847-864-6263, e-mail: office@stjamesevanston.org

www.stjamesevanston.org

ՄԱՐՏ 1, 2020

March 1, 2020

Sunday of Expulsion
Արտաքսման Կիրակի

Armenian Historical Year 4512 (ՏԺԲ)-Armenian Calendrical Year 1469 (ՌՆԿԹ)

Night Service	9:00 AM
Holy Badarak	10:00 AM
Bible Readings	Isaiah 33:2-22; Romans 12:1-13:10; Matthew 5:17-48

ԿԻՐԱԿԻ, ՄԱՐՏ 1, 2020

Գիշերային ժամ	9:00	
Սուրբ Պատարագ	10:00	
Ընթերցումներ	Եսայի 33:2-22;	Հոովհաննէս 12:1-13:10
	Մատթէոսի 5:17-48	

**INSTRUCTIONAL SUNRISE SERVICE
TODAY**

Following Badarak

During the Service, we will stop to offer explanations of the most common terms, as well as the significance of the different portions (in English). This program is ideal for those who shy away from the daily services because of a lack of understanding. To make the most of the instruction, Sunrise service will be conducted after Badarak on that Sunday.

PLEASE PRAY FOR OUR SICK

Alexander Adajian	Hoyle Green	Nanci Perkhous
Saro Anbarchian	Michael Green	Sofia Petrosyan
Andre, Servant of God	Nargez Hamayak	Antony Puckett
Naringul Caliscan	Fred Harburg	Virgie Jandegian Saskowski
Carolyn Conger	Robert Lapointe	Surpik Simon
Veronica Dadourian	Cassandra Mitchell	Vigen Ter-Avakian
Sam Davidson	Varvara Movsesyan	Milan Thakkar
Seda Dilanjian	Joy Nazarian	Terre Tuzzolino
Rick Gergerian	Shirley Omartian	Kary Valenziano
Vartges Goorji	Dn. Hagop Papazian	Carla Ziegler

If you know of anyone that needs our special prayers, please call the church office (847) 864-6263 or Der Hovhan (847) 644-7389 so that their names can be included on this list or if a name should be removed.

It is with sorrow that we share the news of the death of **George Minasian**, age 92, who passed away on February 19, 2020.

Son of Vartanoush Rose and Armenag Minasian, brother of Carnig Minasian Sr., uncle of Elizabeth, Armen and Carig Minasian Jr.

We express our deep sympathy to his family and friends. May Almighty God grant rest, peace and light to his soul.

MAS

MAS (Antidoron) is very thin unleavened bread of wheat, of any reasonable size making it possible to be baked on a metal tray. It can be made by any member of the congregation. It is distributed after the Liturgy to those of the congregation who have not received communion. It is customary to take mas to the members of one's family and to friends, who have been unable to attend the Liturgy. *Mas* symbolizes the bond of love among the members of the church.

Mas, meaning "a portion", represents the remaining part of the loaf which the faithful used to bring to Church in ancient times to be used as bread for the Eucharist. A fraction (*nshkhar*) of this loaf was taken to consecration, while the remainder was distributed among the congregation at the end of the Liturgy.

*Tiran Abp. Nersoyan,
"Divine Liturgy of the Armenian Apostolic Orthodox Church"*

THE CLOSED ALTAR (PAGYAL KHORAN)

Great Lent begins on Monday. The altar curtain will remain closed for the forty days. In addition to the drawn altar curtain, Holy Communion will not be offered during Divine Liturgy until Palm Sunday. (Should anyone desire Holy Communion during Great Lent due to illness or some other emergency, please contact Father Hovhan for special dispensation.)

In addition to these two major changes, the following changes will also take place during the celebration of Divine Liturgy throughout the period of Great Lent:

- There will be no Kiss of Peace.
- The Holy Gospel Book will not be venerated after service.
- The organ will not be played as congregants are departing from the sanctuary at the end of service.
- Congregants will remain silent when exiting the sanctuary after worship to respect those who remain to offer devotional prayers.
- Weddings are not celebrated.

JOURNEY TO PASCHA

2020 Great Lent

Wednesdays, February 26, March 4, 11, 18, 25 and April 1

7:00 PM

Peace and Rest Services

Lenten potluck supper

ԴԵՊԻ ՉԱՏԻԿ

2020 Մեծ Պահքի Արարողություններու

Չորեքշաբթի Փետրուար 26, Մարտ 4, 11, 18, 25 եւ Ապրիլ 1

Երեկոյեան ժ. 7-ին

FEASTS AND FASTS

SUNDAY OF EXPULSION (*ARDAKSMAN GIRAGI*)

Our church Fathers have dedicated each of the Lenten Sundays to one of the mysteries that symbolize mankind's life—his birth, his sinning, his regret and his repentance. Each Sunday serves as an occasion for us to think of ways we can guide our human nature to do more good so that the period of Great Lent is more fruitful and productive.

The second Sunday of Great Lent is called the Sunday of Expulsion. The origins of this tradition, including its name, can be found in the Book of Genesis. Adam and Eve, having listened to the deceitful words of Satan, disobeyed the Divine Commandments and ate of the forbidden fruit. As reprimand, God deprived Adam and Eve of eternal life, saying unto them, "You were made from soil and you will become soil again" (Genesis 3:19). However, God did not immediately take Adam and Eve's lives. Instead, He exiled them from the Garden of Eden and relegated them to a life of toil producing their own food: "So the Lord God sent him out of the Garden of Eden and made him cultivate the soil from which he had been formed" (Genesis 3:23). God also punished womankind with the pain of childbirth.

ԱՐՏԱՔՄՄԱՆ ԿԻՐԱԿԻ

Մեծ Պահքի երկրորդ կիրակին կոչվում է նաև Արտաքսման: Օրվա խորհրդի և անվան մասին Աստվածաշունչ մատյանի Ծննդոց Գրքում գրված է. «...Եվ արտաքսեց նրան Աստված Եդեմի պարտեզից, որպեսզի մշակի հողը, որից և ստեղծվել էր»: (Ծննդ. 3:23): Նախապատմությունը հետևյալն է. մարդն ունկնդիր լինելով Սատանայի խաբեբայական խոսքերին, պատվիրանազանց գտնվելով՝ համտեսեց արգելված պտղից: Որպես պատիժ, մարդն իհարկե, անմիջապես չմահացավ, սակայն գրկվեց Աստծո կողմից շնորհված անմահությունից և անիծվեց: Այսուհետ, մարդն իր քրտինքով պետք է վաստակի օրվա հացը և կինը պետք է ցավով ու տառապանքով զավակ ունենա և վերջում էլ ասվեց նրան. «...հող էիր և հող կդառնաս» (Ծննդ.3.19): Եկեղեցական հայրերն իմաստուն կերպով Քառասնորդաց Պահքի շրջանի կիրակիներն այնպես են դասավորել և այնպիսի անվանումներ ու խորհուրդներ տվել, որոնցով ի հայտ է գալիս մարդկության կյանքի ուղին՝ ծնունդ, մեղսագործություն, զոջում, ապաշխարանք: Սա ինքնին մարդուն խորհելու ևս մեկ առիթ է սեփական անձին անդրադառնալու, պահոց շրջանն արդյունավետ անցկացնելու համար:

FEASTS AND FASTS

March – 1-7

Second Week of Great Lent. Fast

March 7

Commemoration of Saints Cyril of Jerusalem,
Cyril the Bishop and Anna

NAME DAY CELEBRATIONS

Whenever you know a friend or loved one whose Name Day/Feast Day is soon to be celebrated, honor the person by presenting them with a lit candle saying, "*Anoonovut abrees*" or "*Anoonovut dzeranas*" ("May you grow old with your name"). Or you can simply say, "Happy Name Day!"

NAME DAY celebrated this week: *Cyril* and *Anna* (March 7).

SCRIPTURE READINGS FOR THIS WEEK

Monday

1 Samuel 1:1-23; Proverbs 1:1-33; Jeremiah 1:1-10

Tuesday

1 Samuel 1:23-2:26; Proverbs 2:1-3:10; Jeremiah 1:11-2:3

Wednesday

Exodus 2:11-22; Joel 2:1-11; Micah 4:1-7

Thursday

1 Samuel 3:21-4:18; Proverbs 3:11-4:14; Jeremiah 2:31-3:16

Friday

Deuteronomy 7:11-8:1; Job 9:1-10:2; Isaiah 40:9-18

Saturday

Proverbs 11:2-11; Isaiah 61:3-7; 2 Timothy 4:1-8; John 10:11-16

JASHOU (Midday) HYMN FOR THE SECOND SUNDAY OF LENT, THE SUNDAY OF EXPULSION

Lord, who didst commit first in paradise the law of holy abstinence unto the first-created, who broke it by tasting the fruit and thereby tasting the bitterness of sin and death, grant unto us that we may taste the sweetness of thy commandments.

We have been smitten in our souls by the Enemy with diverse wounds of sin, and in our manifold infirmities we are in need of thee, the lover of man, to relieve our pains; therefore, O Christ, that lovest man, heal us.

Thou who didst come for the salvation of man by being born of the Virgin Mary, and by thy life-giving resurrection didst call us, the dead, unto the resurrection of immortality, through the prayers of thy mother, O Saviour, quicken us.

SCRIPTURE READINGS

Եսայու մարգարեությունը 33:2-22

2 Տէ՛ր, ողորմի՛ր մեզ, քանզի մենք մեր յոյսը դրել ենք քեզ վրայ: Անհաւատների սերունդը կործանուեց, իսկ մեր փրկութիւնը նեղութեան ժամին քեզնից է գալու: 3 Քո ձայնի ահից ժողովուրդները յիմարացան, եւ քո երկիւղից հեթանոսները ցրուեցին: 4 Ահա ձեր մեծ ու փոքրի կողոպուտը պիտի հաւաքուի այնպէս, ինչպէս մէկը, որ մորելի է հաւաքում փոսից. այդպէս էլ ծաղրելու են ձեզ: 5 Սուրբ է մեր Տէր Աստուածը, որ բարձունքներում է բնակուում, որի շնորհիւ Սիոնն իրաւունքով ու արդարութեամբ է լցուել: 6 Նրանք իրաւացիօրէն պարտութեան մատնուեցին, իսկ մեր փրկութիւնը պիտի լինի մեր գանձերի շնորհիւ: Մեզ հասան Տիրոջ իմաստութիւնը, հանճարը եւ աստուածապաշտութիւնը. ահա դրանք են արդարութեան գանձերը: 7 Ահաւասիկ, նրանք սարսափում են ձեր ահից. ումից որ վախենում էիք, իրենք են ձեզնից վախենում. պատգամաւորներ են ուղարկում, որպէսզի դառնօրէն լաց լինելով՝ խաղաղութիւն աղերսեն: 8 Նրանց ճանապարհները կտրուեցին, հեթանոսների ահը հանդարտուեց, եւ վերացաւ նրանց հետ կնքուած ուխտը. այլեւս նրանց մարդ մի՛ համարէք: 9 Սուգ արեց եւ տկարացաւ երկիրը, Լիբանանն ամօթահար եղաւ, Սարոնը մարգագետնի դաշտի վերածուեց, Գալիլիան եւ Կարմելոսը մերկացան: 10 «Այժմ ելնելու եմ ես, – ասում է Տէրը, – այժմ փառաւորուելու եմ, այժմ բարձրանալու եմ: 11 Ահա պիտի տեսնէք, ահա ամօթահար պիտի լինէք, զուր պիտի լինի ձեր հոգու զօրութիւնը, եւ կրակը ձեզ պիտի ճարակի: 12 Հեթանոսները ազարակի մէջ խանձուած փշի նման պիտի դառնան՝ այրուած ու լքուած: 13 Թող հեռու գտնուողները լսեն, ինչ որ կատարեցի, եւ մօտ եղողները ճանաչեն իմ զօրութիւնը»: 14 Անօրէնները մերժուեցին Սիոնից. դողն է բռնել ամբարիշտներին: Եւ արդ, ո՛վ պիտի պատմի ձեզ, թէ կրակը բորբոքուել է, կամ ո՛վ պիտի յայտնի ձեզ յաւիտենական կայեանի մասին: 15 Ով արդարութեամբ է ընթանում, խօսում ճշմարիտ ուղու մասին, աստուած անօրինութիւնն ու անիրաւութիւնը, իր ձեռքերը հեռու պահում կաշառքից, ծանրացնում ականջները, որպէսզի չլսի արեան վրիժառութեան մասին, փակում աչքերը, որպէսզի անարդարութիւնը չտեսնի, 16 նա հաստատուն ապառաժի բարձր անձաւի մէջ է բնակուելու. հաց պիտի տրուի նրան, ջրով էւս ապահովուած պիտի լինի նա: 17 Դուք տեսնելու էք թագաւորին իր փառքի մէջ, ձեր աչքերը հեռուից դիտելու են երկիրը, 18 ու ձեր հոգին խորհելու է Աստծոյ

երկիւղի մասին: Ո՞ւր են գրագիրները, ո՞ւր են խրատատուները, ո՞ւր է նա, որի ձեռքին է ժողովրդի մեծ ու փոքրին սնուցողների հաշիւը. 19 նա խորհրդի չնաստեց ժողովրդի հետ, որն անտեղեակ էր ու ծանրալեզու, որովհետեւ չէր լսում. վատթարացած մի ժողովուրդ, որ լսածի մասին չէր ուզում մտածել: 20 Ահա մեր փրկութեան քաղաք Սիոնը. ձեր այքերը պիտի տեսնեն Երուսաղէմ քաղաքը մեծացած՝ այնպիսի վրաններով, որոնք չեն տեղաշարժուելու, յաւիտեանս յաւիտենից չեն շարժուելու նրա վրանների ցցերը, չեն խզուելու եւ դրանց պարանները, 21 քանզի ձեզ համար մեծ է Տիրոջ անունը: Ձերն է լինելու այն երկիրը, ուր գետերը եւ ջրանցքները լայնահուն են ու ջրառատ. այն ճանապարհով դու այլեւս չես գնալու, չեն գնալու եւ քո վարած նաւերը, որովհետեւ մեծ է մեր Աստուածը եւ մեզ չի անտեսի: 22 Տէրն է մեր հայրը, Տէրն է մեր դատաւորը, Տէրն է մեր իշխանը, Տէրն է մեր թագաւորը, Տէրն է մեր փրկիչը, նա է փրկելու մեզ:

Հոմաւագիներուն 12:1-13:10

1Ուրեմն կ'աղաչե՛մ ձեզի, եղբայրնե՛ր, Աստուծոյ կարեկցութեամբ, որ ձեր մարմինները ներկայացնէք որպէս ապրող զոհ մը՝ սուրբ, աստուածահաճոյ. ա՛յդ է ձեր բանական պաշտամունքը: **2**Եւ մի՛ համակերպիք այս աշխարհին, հապա փոխակերպուեցէ՛ք ձեր միտքին նորոգութեամբ, որպէսզի քննէք թէ ի՛նչ է Աստուծոյ կամքը, որ բարի, հաճելի եւ կատարեալ է: **3**Քանի որ ինծի տրուած շնորհքով կըսեմ ձեզմէ ամէն մէկուն, որ իր մասին աւելի բարձր համարում չունենայ՝ քան ինչ որ պէտք է մտածէ, հապա խոհեմութեա՛մբ մտածէ, հաւատքի չափին համեմատ՝ որ Աստուած բաշխած է իւրաքանչիւրին: **4**Որովհետեւ ինչպէս մէկ մարմինի մէջ ունինք շատ անդամներ, եւ այդ բոլոր անդամները միեւնոյն պաշտօնը չունին, **5**նոյնպէս մենք՝ շատ ըլլալով՝ մէկ մարմին ենք Քրիստոսով, եւ իւրաքանչիւրս՝ իրարու անդամներ: **6**Ուստի՝ ունենալով շնորհներ, որոնք կը տարբերին այն շնորհքին համեմատ՝ որ մեզի տրուած է, եթէ մարգարէութիւն է՝ մարգարէանա՛նք հաւատքին համեմատութեամբ, **7**եթէ սպասարկութիւն՝ սպասարկե՛նք. ա՛ն որ կը սորվեցնէ՝ թող յարատեւ սորվեցնելով, **8**ա՛ն որ կը յորդորէ՝ յորդորելով. ա՛ն որ կը բաշխէ՝ թող յարատեւ պարգամտութեամբ, ա՛ն որ վերակացու է՝ փութաջանութեամբ, ա՛ն որ կողորմի՝ ուրախութեամբ: **9**Մերը թող ըլլայ առանց կեղծիքի. չարէն զգուեցէ՛ք, բարիին՝ յարեցէք: **10**Իրարու հանդէպ գործվալի՛ց եղէք՝ եղբայրական սիրով. պատուելու մէջ՝ զիրա՛ր գերադասեցէք: **11**Փութաջանութեան մէջ ծոյլ մի՛ ըլլաք. եռանդո՛ւն հոգիով Տէրոջ ծառայեցէք: **12**Յոյսով ուրախացէք. տառապանքի մէջ համբերեցէ՛ք. աղօթքի մէջ յարատեւեցէ՛ք: **13**Սուրբերու կարիքներուն

հաղորդակի՛ց եղէք. հիւրասիրութեան հետամո՛ւտ եղէք: **14**Ձեզ հալածողները օրհնեցէ՛ք. օրհնեցէ՛ք եւ մի՛ անիծէք: **15**Ուրախացողներուն հետ ուրախացէ՛ք, ու լացողներուն հետ լացէ՛ք: **16**Իրարու հանդէպ միեւնո՛յն մտածումը ունեցէք: Բարձր բաներու վրայ մի՛ մտածէք, հապա խոնարհեցէ՛ք դէպի նուաստները. դուք ձեզ իմաստուն մի՛ սեպէք: **17**Չարիքի փոխարէն չարիք մի՛ հատուցանեցէք ռեւէ մէկուն. մտադրեցէ՛ք ընել ինչ որ պարկեշտ է բոլոր մարդոց առջեւ: **18**Որչափ կարելի է ձեզի՛ խաղաղութի՛ւն պահեցէք ամէն մարդու հետ: **19**Սիրելիներ, վրէժխնդիր մի՛ ըլլաք դուք ձեզի համար, հապա տե՛ղ տուէք Աստուծոյ բարկութեան. որովհետեւ գրուած է. «Վրէժխնդրութիւնը ի՛մս է, ե՛ս պիտի հատուցանեմ,- կըսէ Տէրը»: **20**Ուրեմն «եթէ քու թշնամիդ անօթեցած է՝ սնուցանե՛ գայն, ու եթէ ծարաւցած է՝ խմցո՛ւր անոր. քանի որ այսպէս ընելով՝ կրակի կայծեր պիտի կուտակես անոր գլուխին վրայ»: **21**Չարէն մի՛ յաղթուիր, հապա բարիով յաղթէ չարին:

Մատթէոս 5:17-48

17«Մի՛ կարծէք թէ եկայ՝ արելու Օրէնքը կամ Մարգարէները: Եկայ ո՛չ թէ արելու, հապա՝ գործադրելու: **18**Որովհետեւ ճշմա՛րտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. “Մինչեւ որ երկինքն ու երկիրը անցնին, Օրէնքն յովտ մը կամ նշանագիր մը պիտի չանցնի՝ մինչեւ որ բոլորն ալ կատարուին”»: **19**Ուրեմն ո՛վ որ այս ամենափոքր պատուիրաններէն մէկը լուծէ եւ մարդոց ա՛յնպէս սորվեցնէ, անիկա ամենափոքր պիտի կոչուի երկինքի թագաւորութեան մէջ. բայց ո՛վ որ գործադրէ ու սորվեցնէ, անիկա մեծ պիտի կոչուի երկինքի թագաւորութեան մէջ: **20**Որովհետեւ կը յայտարարեմ ձեզի. “Եթէ ձեր արդարութիւնը չգեր-ազանցէ դպիրներու եւ Փարիսեցիներու արդարութիւնը, բնա՛ւ պիտի չմտնէք երկինքի թագաւորութիւնը”»: **21**«Լսեր էք թէ ըսուեցաւ նախնիքներուն. “Մի՛ սպաններ”: Ո՛վ որ սպաննէ, արժանի պիտի ըլլայ դատաստանի: **22**Բայց ես կը յայտարարեմ ձեզի. “Ո՛վ որ զուր տեղը բարկանայ իր եղբոր դէմ՝ արժանի պիտի ըլլայ դատաստանի: Ո՛վ որ “ապուշ” ըսէ իր եղբոր՝ արժանի պիտի ըլլայ ատեանի դատապարտութեան: Ո՛վ որ “յիմար” ըսէ իր եղբոր՝ արժանի պիտի ըլլայ գեհե՛նի կրակին”»: **23**Ուրեմն եթէ քու ընծադ գոհասեղանին վրայ բերես, ու հոն յիշես թէ եղբայրդ բա՛ն մը ունի քեզի դէմ, **24**հո՛ն ձգէ ընծադ՝ գոհասեղանին առջեւ. նա՛ խ գնա՛ հաշտուե՛ եղբորդ հետ, եւ ա՛յն ատեն եկուր՝ որ մատուցանես ընծադ: **25**Շուտով համաձայնէ քու ոսոխիդ հետ, մինչ ճամբան ես անոր հետ, որպէսզի հակառակորդդ չյանձնէ քեզ դատաւորին, ու դատաւորը՝ ոստիկանին, եւ բանտը չնետուիս: **26**Ճշմա՛րտապէս կը յայտարարեմ քեզի. “Բնա՛ւ դուրս պիտի չելլես անկէ, մինչեւ որ վճարես վերջին նաքարակիտը”»: **27**«Լսեր էք թէ ըսուեցաւ. “Շնութիւն մի՛ ըներ”»: **28**Բայց

ես կը այտարարեմ և՛ ձեզի. “Ո՛վ որ կը նայի կնոջ մը՝ անոր ցանկալու համար, արդէ՛ն անի-կա իր սիրտին մէջ շնութիւն ըրած է անոր հետ”:**29**Ուստի եթէ աջ աչքդ կը գայթակղեցնէ քեզ, հան՛ գայն ու նետն՝ քեզմէ. որովհետեւ ասելի օգտակար է քեզի՝ որ անդամներէդ մէկը կորսուի, բայց ամբողջ մարմինդ չնետուի գեհէնը: **30**Եթէ աջ ձեռքդ կը գայթակղեցնէ քեզ, կտրէ՛ գայն ու նետն՝ քեզմէ. որովհետեւ ասելի օգտակար է քեզի՝ որ անդամներէդ մէկը կորսուի, ու ամբողջ մարմինդ չնետուի գեհէնը»: **31**«Նաեւ ըսուեցաւ. “Ո՛վ որ արձակէ իր կինը, թող տայ անոր ամուսնալուծումի վկայագիր մը”»: **32**Բայց ես կը յայտարարեմ ձեզի. “Ո՛վ որ կ'արձակէ իր կինը՝ առ-անց պոռնկութեան պատճառով, ի՛նք շնութիւն ընել կու տայ անոր, եւ ո՛վ որ կ'ամուսնանայ արձակուածին հետ՝ շնութիւն կընէ”»: **33**«Լսեր էք դարձեալ թէ ըսուեցաւ նախնիքներուն. “Սուտ երդում մի՛ ըներ, հապա հատուցանէ՛ Տերոջ ըրած երդումներդ”»: **34**Բայց ես կը յայտարարեմ ձեզի. “Երբէ՛ք երդում մի՛ ընէք, ո՛չ երկինքի վրայ՝ որ Աստուծոյ գահն է, **35**ո՛չ երկրի վրայ՝ որ անոր ոտքերուն պատուանդանն է, ո՛չ Երուսաղէմի վրայ՝ որ Մեծ Թագաւորին քաղաքն է, **36**ո՛չ ալ գլուխիդ վրայ երդում ըրէ, որովհետեւ չես կրնար մէկ մազ ձեռմկցնել կամ սեւ-ցնել: **37**Հապա ձեր խօսքը ըլլայ այո՛ն ու այո՛, եւ ո՛չք ո՛չ. ասկէ ասելին յառաջ կու գայ Չարէն”»: **38**«Լսեր էք թէ ըսուեցաւ. “Աչքի տեղ՝ աչք, եւ ակոյալի տեղ՝ ակոյալ”»: **39**Բայց ես կը յայտարարեմ ձեզի. “Չարին մի՛ դիմադրեր. հապա ո՛վ որ ապտակէ աջ այտիդ, դարձո՛ւր անոր միւսն ալ: **40**Եթէ մէկը ուզէ դատ վարել քեզի հետ ու բաճկոնդ առնել, թո՛ղ տուր անոր հանդերձդ ալ: **41**Եւ ո՛վ որ ստիպէ քեզ մղոն մը երթալ, գնա՛ անոր հետ երկու մղոն: **42**Տո՛ւր քեզմէ ուզողին, ու երես մի՛ դարձներ անկէ՝ որ կուզէ փոխ առնել քեզմէ”»: **43**«Լսեր էք թէ ըսուեցաւ. “Սիրէ՛ ընկերդ եւ ատէ՛ թշնամիդ”»: **44**Բայց ես կը յայտարարեմ ձեզի. “Սիրեցէ՛ք ձեր թշնա-միները, օրհնեցէ՛ք ձեզ անիծողները, բարի՛ք ըրէք անոնց՝ որ կ'ատեն ձեզ, եւ աղօթեցէ՛ք անոնց համար՝ որ կը պախարակեն ու կը հալածեն ձեզ, **45**որպէսզի ըլլաք ձեր երկնաւոր Հօր որդիները. Որով-հետեւ իր ար-եւը կը ծագեցնէ թէ՛ չարերուն եւ թէ՛ բարիներուն վրայ, եւ անձրեւ կը դրկէ թէ՛ արդարներուն եւ թէ՛ անարդարներուն վրայ: **46**Որովհետեւ եթէ դուք սիրէք ձեզ սիրողները, ի՛նչ վարձատրութիւն կունենաք. Մաքսա-ւորնէ՛րն ալ նոյնը չէ՛ն ըներ: **47**Ու եթէ բարեւէք միայն ձեր եղբայրները, ի՛նչ ասելի կընէք ուրիշներէն. Մաքսա-ւորնէ՛րն ալ նոյնը չէ՛ն ըներ: **48**Ուրեմն՝ դուք կատարեալ է՛ղէք, ինչպէս ձեր երկնաւոր Հայրը կատարեալ է”»:

Isaiah 33:2-22

O Lord, be gracious to us; we wait for you. Be our arm every morning, our salvation in the time of trouble. At the sound of tumult, peoples fled; before your

majesty, nations scattered. Spoil was gathered as the caterpillar gathers; as locusts leap, they leaped upon it. The Lord is exalted, he dwells on high; he filled Zion with justice and righteousness; he will be the stability of your times, abundance of salvation, wisdom, and knowledge; the fear of the Lord is Zion's treasure.

Listen! the valiant cry in the streets; the envoys of peace weep bitterly. The highways are deserted, travelers have quit the road. The treaty is broken, its oaths are despised, its obligation is disregarded. The land mourns and languishes; Lebanon is confounded and withers away; Sharon is like a desert; and Bashan and Carmel shake off their leaves.

“Now I will arise,” says the Lord, “now I will lift myself up; now I will be exalted. You conceive chaff, you bring forth stubble; your breath is a fire that will consume you. And the peoples will be as if burned to lime, like thorns cut down, that are burned in the fire.”

Hear, you who are far off, what I have done; and you who are near, acknowledge my might. The sinners in Zion are afraid; trembling has seized the godless: “Who among us can live with the devouring fire? Who among us can live with everlasting flames?” Those who walk righteously and speak uprightly, who despise the gain of oppressions, who wave away a bribe instead of accepting it, who stop their ears from hearing of bloodshed and shut their eyes from looking on evil, they will live on the heights; their refuge will be the fortresses of rocks; their food will be supplied, their water assured.

Your eyes will see the king in his beauty; they will behold a land that stretches far away. Your mind will muse on the terror: “Where is the one who counted? Where is the one who weighed the tribute? Where is the one who counted the towers?” No longer will you see insolent people, the people of an obscure speech that you cannot comprehend, stammering in a language that you cannot understand. Look on Zion, the city of our appointed festivals! Your eyes will see Jerusalem, a quiet habitation, an immovable tent, whose stakes will never be pulled up, and none of whose ropes will be broken. But there the Lord in majesty will be for us a place of broad rivers and streams, where no galley with oars can go, nor stately ship can pass. For the Lord is our judge, the Lord is our ruler, the Lord is our king; he will save us.

Roman 12:1-13:10

I appeal to you therefore, brethren, by the mercies of God, to present your bodies as a living sacrifice, holy and acceptable to God, which is your spiritual worship. Do not be conformed to this world but be transformed by the renewal of your mind, that you may prove what is the will of God, what is good and acceptable and perfect.

For by the grace given to me I bid every one among you not to think of himself more highly than he ought to think, but to think with sober judgment, each according to the measure of faith which God has assigned him. For as in one body we have many members, and all the members do not have the same function, so we, though many, are one body in Christ, and individually members one of another. Having gifts that differ according to the grace given to us, let us

use them: if prophecy, in proportion to our faith; if service, in our serving; he who teaches, in his teaching; he who exhorts, in his exhortation; he who contributes, in liberality; he who gives aid, with zeal; he who does acts of mercy, with cheerfulness.

Let love be genuine; hate what is evil, hold fast to what is good; love one another with brotherly affection: outdo one another in showing honor. Never flag in zeal, be aglow with the Spirit, serve the Lord. Rejoice in your hope, be patient in tribulation, be constant in prayer. Contribute to the needs of the saints, practice hospitality.

Bless those who persecute you; bless and do not curse them. Rejoice with those who rejoice, weep with those who weep. Live in harmony with one another; do not be haughty, but associate with the lowly; never be conceited. Repay no one evil for evil, but take thought for what is noble in the sight of all. If possible, so far as it depends upon you, live peaceably with all. Beloved, never avenge yourselves, but leave it to the wrath of God; for it is written, "Vengeance is mine, I will repay, says the Lord." No, "If your enemy is hungry, feed him; if he is thirsty, give him drink; for by so doing you will heap burning coals upon his head." Do not be overcome by evil, but overcome evil with good.

Let every person be subject to the governing authorities. For there is no authority except from God, and those that exist have been instituted by God. Therefore he who resists the authorities resists what God has appointed, and those who resist will incur judgment. For rulers are not a terror to good conduct, but to bad. Would you have no fear of him who is in authority? Then do what is good, and you will receive his approval, for he is God's servant for your good. But if you do wrong, be afraid, for he does not bear the sword in vain; he is the servant of God to execute his wrath on the wrongdoer. Therefore one must be subject, not only to avoid God's wrath but also for the sake of conscience. For the same reason you also pay taxes, for the authorities are ministers of God, attending to this very thing. Pay all of them their dues, taxes to whom taxes are due, revenue to whom revenue is due, respect to whom respect is due, honor to whom honor is due.

Owe no one anything, except to love one another; for he who loves his neighbor has fulfilled the law. The commandments, "You shall not commit adultery, You shall not kill, You shall not steal, You shall not covet," and any other commandment, are summed up in this sentence, "You shall love your neighbor as yourself." Love does no wrong to a neighbor; therefore love is the fulfilling of the law.

Matthew 5:17-48

"Think not that I have come to abolish the law and the prophets; I have come not to abolish them but to fulfil them. For truly, I say to you, till heaven and earth pass away, not an iota, not a dot, will pass from the law until all is accomplished. Whoever then relaxes one of the least of these commandments and teaches men so, shall be called least in the kingdom of heaven; but he who does them and teaches them shall be called great in the kingdom of heaven. For I tell you, unless your righteousness exceeds that of the scribes and Pharisees, you will never enter the kingdom of heaven.

“You have heard that it was said to the men of old, ‘You shall not kill; and whoever kills shall be liable to judgment.’ But I say to you that every one who is angry with his brother shall be liable to judgment; whoever insults his brother shall be liable to the council, and whoever says, ‘You fool!’ shall be liable to hell of fire. So if you are offering your gift at the altar, and there remember that your brother has something against you, leave your gift there before the altar and go; first be reconciled to your brother, and then come and offer your gift. Make friends quickly with your accuser, while you are going with him to court, or your accuser may hand you over to the judge, and the judge to the guard, and you be put in prison; truly, I say to you, you will never get out till you have paid the last penny.

“You have heard that it was said, ‘You shall not commit adultery.’ But I say to you that every one who looks at a woman lustfully has already committed adultery with her in his heart. If your right eye causes you to sin, pluck it out and throw it away; it is better that you lose one of your members than that your whole body be thrown into hell. And if your right hand causes you to sin, cut it off and throw it away; it is better that you lose one of your members than that your whole body go into hell.

“It was also said, ‘Whoever divorces his wife, let him give her a certificate of divorce.’ But I say to you that every one who divorces his wife, except on the ground of unchastity, makes her an adulteress; and whoever marries a divorced woman commits adultery.

“Again you have heard that it was said to the men of old, ‘You shall not swear falsely, but shall perform to the Lord what you have sworn.’ But I say to you, Do not swear at all, either by heaven, for it is the throne of God or by the earth, for it is his footstool, or by Jerusalem, for it is the city of the great King. And do not swear by your head, for you cannot make one hair white or black. Let what you say be simply ‘Yes’ or ‘No’; anything more than this comes from evil.

“You have heard that it was said, ‘An eye for an eye and a tooth for a tooth.’ But I say to you, Do not resist one who is evil. But if any one strikes you on the right cheek, turn to him the other also; and if any one would sue you and take your coat, let him have your cloak as well; and if any one forces you to go one mile, go with him two miles. Give to him who begs from you, and do not refuse him who would borrow from you.

“You have heard that it was said, ‘You shall love your neighbor and hate your enemy.’ But I say to you, Love your enemies and pray for those who persecute you, so that you may be sons of your Father who is in heaven; for he makes his sun rise on the evil and on the good, and sends rain on the just and on the unjust. For if you love those who love you, what reward have you? Do not even the tax collectors do the same? And if you salute only your brethren, what more are you doing than others? Do not even the Gentiles do the same? You, therefore, must be perfect, as your heavenly Father is perfect.”

PARISH NEWS

ALTAR GUILD WISH LIST

Donate Your iPad

Please consider donating your gently used iPad to St. James for use in morning worship services. The church has an immediate need for several of these handy tablet computers: The larger models (12.9-inch screens) are needed for notes on the Divine Liturgy service and accompanying music. Smaller models (10.2-inch or 9.7-inch) can be used to replace printed notebooks for the choir. In-kind donations to the church are tax deductible at fair market value. Please contact Fr. Hovhan for more information.

PARISH COUNCIL'S WISH LIST

Wireless projector for the Nishan Hall. *Not pledged*

UPDATE YOUR CONTACT INFORMATION

Dear Parishioners,

We are updating our contact lists and need your assistance. Please complete the online form on our website www.stjamesevanston.org by February 29th so that we can ensure we have your current information. Please complete the form even if you previously provided this information as it will help us consolidate the various lists that are maintained and improve overall communication to you about Church services, ministries, and activities.

This information will be kept confidential and will not be shared.

Should you have any questions, please contact the Church office at office@stjamesevanston.org.

SERVICE ACCESSIBILITY

We would like to remind our parishioners that a **stair lift** is available at the side entrance of the church. If assistance is needed, please ask a member of the Parish Council.

Large print Sunday bulletin and other worship materials are available in the sanctuary.

There is one **handicapped parking spot** in front of the building. Additionally you can park in the parking spot next to the main staircase. (Note: The sign says "Reserved for Pastor Only" which may be disregarded.)

Additionally, a sacramental visit by our pastor, Der Hayr, can also be arranged. If you wish Der Hayr to visit you, a friend or a family member, please contact the church office or Der Hayr.

OUTREACH

PILL BOTTLES FOR HAITI

The St. James Armenian Apostolic Church Outreach Committee, in conjunction with the Evanston Lions Club and other Evanston churches, will now be collecting clean used pill bottles for the Haitian Family Medical Relief Project.

“A person living in Haiti who is ill but lucky enough to see a doctor has two choices of how to get the medicine back home: wrapped in paper or placed directly into his or her diseased hand,” reported the Evanston Round Table (1/24/2018).

Please place your clean pill bottles in the container in Nishan Hall. Thank you for recycling for this special purpose.

PHOEBE VISITING MINISTRY

“I was sick and you visited me . . .” (Matthew 25:36)

Join the Visiting Ministers and take friendship and care to someone who cannot attend church. The mission of the Phoebe Visiting Ministry of St. James is to reach out to fellow parishioners to ensure that each person among us is known, loved, and cared for. This is especially true of those who, temporarily or for long periods, cannot get out to enjoy the church community.

If you notice that a familiar face has not been in church for a while, either reach out to them if you know them or contact Der Hovhan. If you know of someone who is sick or infirmed, please let the church office know at 847-864-6263.

If you would like to participate in the Phoebe Visiting Ministry of St. James please contact Der Hovhan at derhovhan@gmail.com or (847) 644-7389.

CARE FOR CREATION AND ENVIRONMENTAL STEWARDSHIP

As another small step in preserving God’s green earth, moving forward we ask that all parishioners bring their own coffee cups to church each week. Think of the waste we will NOT be creating just by avoiding several dozen throwaway styrofoam cups!

OUTREACH COMMITTEE SUGGESTION

Have you ever had a desire to make an impact on others, but weren’t sure how? Have you ever thought about hosting a Sunday Fellowship Table following a *hokehankeesd*, but didn’t want to do all the preparation?

The St. James Outreach Committee would like to suggest that you make a \$100 donation to FAR. That \$100 would be used to serve a *madagh* (sacrificial) meal at the soup kitchen for underprivileged Armenians in Armenia.

If you have questions or need more information, please contact Der Hovhan or check out www.farusa.org or www.weareayo.org.

**CALENDAR OF LENTEN WORSHIP SERVICES, RETREATS
AND COMMUNITY EVENTS**

Sunday, March 1

Sunday of Expulsion

Instructional Sunrise Service after Badarak
Choir Rehearsal at 12:30 PM

Wednesday, March 4

Lenten Vigil. Potluck Supper – 7:00 PM

Saturday, March 7

Vespers - Kirakamteets 5:00PM

Sunday, March 8

Sunday of the Prodigal Son

Wednesday, March 11

Lenten Vigil. Potluck Supper – 7:00 PM

Saturday, March 14

Saintly Women's Day at St. John the Baptist
(Greenfield, WI) – 11:00 AM

Sunday, March 15

Sunday of the Steward

Wednesday, March 18

Choir Rehearsal at 12:30 PM

Friday, March 20

Lenten Vigil. Potluck Supper – 7:00 PM

Saturday, March 21

AGBU Family Dinner – 6:00-9:00 PM

One day retreat "A Time of Prayer" at
St. Mesrob Armenian Church (Racine, WI)

Sunday, March 22

Sunday of the Judge

Wednesday, March 25

Celebrant – Rev. Fr. Mardiros Chevian
Presentation about St. Nersess Armenian
Seminary

Saturday, March 28

Lenten Vigil. Potluck Supper – 7:00 PM

ACYOA Jrs. Lenten Retreat

Sunday, March 29

Sunday of the Advent

Wednesday, April 1

Lenten Vigil. Potluck Supper – 7:00 PM

Saturday, April 4

Vespers - *Kirakamteets* 5:00PM

Holy Week

Sunday, April 5

Palm Sunday

Thursday, April 9

Holy Thursday

Friday, April 10

Holy Friday

Saturday, April 11

Holy Saturday

Eve of the Feast of the Glorious

Resurrection of Our Lord Jesus Christ

April 12

**FEAST OF THE GLORIOUS RESURRECTION OF OUR LORD
JESUS CHRIST**

WOULD YOU LIKE TO JOIN OUR CHOIR?

We usually practice at 12:30 pm on first and third Sunday, sing for Sunday Badarak and occasionally for other services. There are also some other opportunities to sing together with other choirs during the year.

We would be delighted for any singers of all ages to join us. It is not essential to be able to read music, just to enjoy singing.

Please talk to anyone in the choir or to Der Hovhan.

ST. JAMES PARISH COUNCIL

Chairman:	Robert Simon	bcsimon@wowway.com
Vice Chair:	Lisa Esayian	lesayian@kirkland.com
Treasurer:	Sedrak Pashyan	pashyan_s@hotmail.com
Assistant Treasurer:	Vartan Paylan	vartanp@gmail.com
Secretary:	Deborah DerAsadourian	derfamily@wowway.com
Assistant Secretary:	Anoushik Anna Zakarian	anna@annaz1.com
Council Member:	Paula Erickson	perickson@dentaltech.com

ALTAR FLOWERS

Please consider donating flowers to adorn the Holy Altar. You may either bring flowers or make a monetary donation towards the purchase. Sign-up sheet is in Nishan Hall.

FREE SUNDAY PARKING HAS RETURNED!

Free Sunday parking at City meters and pay stations has returned as part of the City's 2020 Adopted Budget.

PLEASE RECYCLE THIS BULLETIN

St. James Church is committed to Creation care. Please recycle this bulletin by taking it with you and use the information throughout the week or leave it at the back of the sanctuary. You can also deposit it in the recycling receptacle in the Nishan Hall as you leave. **Thank you!**

Writing above the main altar: "Draw near to God, and He will draw near to you." (James 4:8)